

Posudek konzultanta

na rigorózní práci Mgr. Kristiny Rademacherové

Počítačová kriminalita: Vybrané aspekty postihu v mezinárodním prostředí

I.

Téma recenzované rigorózní práce o rozsahu 216 stran vlastního textu a několika dalších stran s obsahem literatury a přílohami je velmi společensky závažné a velmi aktuální. Počítačová kriminalita je v současnosti patrně nejrychleji se rozvíjející forma trestné činnosti. Odhaduje se, že v celosvětovém měřítku je každodenní počet obětí víc než milion lidí. Jde o výnosnější druh trestné činnosti než celosvětový obchod s marihuanou, kokainem a heroinem dohromady. V dlouhé řadě případů jde o velmi sofistikovanou činnost, kterou běžný uživatel nemá možnost odhalit a mnohdy dokonce objasněnost této formy trestné činnosti je nulová. Je proto záslužné, že si rigorozantka vybrala právě toto téma ke zpracování formou rigorózní práce.

Samotný pojem „počítačová kriminalita“ je mnohovýznamový, neurčitý, obtížně definovatelný (podobně jako pojmy organizovaný zločin nebo terorismus) a hlavně obtížně odlišitelný od podobných pojmů jako kybernetická kriminalita, kyberkriminalita, informační kriminalita, kriminalita v informační vědě. Záleží také na tom, zda hledáme definici právní nebo mimoprávní, definici nauky nebo definici obecnou, u právní definice zda požadujeme definici z pohledu trestního práva nebo definici na poli práva mezinárodního etc. etc.

Rigorózní práce má logickou osnovu, autorka si rozdělila práci do úvodu, pěti kapitol velmi podrobně strukturovaných a do závěru. Rigorozantka usiluje o komplexní výklad problematiky a je třeba říci, že stanoveného cíle v daném rozsahu dosáhla, práce má výbornou odbornou i literární úroveň a podle mého názoru svojí úrovní i kultivovaností právně jazykového projevu převyšuje úroveň podobných kvalifikačních prací.

Autorka při zpracování vycházela ze širokého okruhu odborných literárních prací, s prameny pracovala korektně a kreativně. Jediným pramenem, který v práci absentuje, je monografie *Počítačová kriminalita v evropských souvislostech* z nakladatelství Wolters Kluwer, která vyšla v Bratislavě na počátku roku 2017.¹

Práce je propojením mezinárodních pramenů práva, pramenů regionálních (Rada Evropy), pramenů na úrovni států Evropské unie a nakonec pramenů vnitrostátních

¹ Klimek, L., Záhora, J., Holcr, K.: *Počítačová kriminalita v európskych súvislostiach*, Bratislava: Wolters Kluwer, 2017.

II.

Těžiště rigorózní práce je v důkladném rozboru teoretických otázek i praktických aspektů, které souvisí s rozhodovací činností orgánů činných v trestním řízení. Proto se v rigorózní práci rozebírají nejen otázky kriminologické (formy trestné činnosti, pachatelé počítačové kriminality, oběti počítačových útoků, terorismus a počítačová kriminalita, válka v kyberprostoru a podobně), ale také například odposlech a záznam telekomunikačního provozu, mezinárodní spolupráce při výměně informací, dokazování s využitím počítačových sítí a řada dalších otázek.

Za jeden z hlavních problémů autorka spatřuje ve skutečnosti, že při právní regulaci fenoménu počítačové kriminality dochází ke střetu vědeckého pokroku s často rigidní právní úpravou, která pokulhává za stavem vědeckého poznání. K volbě nástrojů určených k potlačování počítačové kriminality je nutné do budoucna nejen spolupráce legislativců a příslušných odborníků z oblasti výpočetních a informačních technologií, ale také hlubší studium osobnosti pachatele počítačové kriminality a jeho oběti, neboť v této oblasti nám hlubší poznatky chybí. Autorka přesvědčivě dokládá, že nedostatky či rezervy je možné nalézt také v oblasti mezinárodní spolupráce (výměna informací, dosažitelnost důkazů ze zahraničí, efektivita mezinárodní spolupráce). Zde se již dostáváme k otázkám, které se dotýkají suverenity každého státu (např. přeshraniční prohlídka prostřednictvím počítačové sítě apod.).

Všechny tyto otázky autorka rozebírá důkladně a srozumitelně, což je zejména u tohoto typu kriminality důležité. V práci jsem nenašel věcné chyby či nedostatky.

III.

Závěrem shrnuji: Rigorózní práce Kristiny Rademacherové je plně způsobilým podkladem pro ústní obhajobu. Autorka práce prokázala, že umí zpracovat odborný text na výborné úrovni, že suverénně ovládá aplikační praxi a že celkově má hlubší odborné znalosti.

Otázka k obhajobě: Počítačová kriminalita a organizovaný zločin